

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Директор Інституту держави і права
імені В.М. Корецького НАН України,
академік НАПрН України
СКРИПНІЮК О.В.

«26» червня 2026 р.

ВИСНОВОК

Інституту держави і права імені В. М. Корецького НАН України про
наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації
КЕЄРА Олександра Юрійовича
на тему: «Кримінально-правове забезпечення охорони міжнародного
правопорядку за КК України», поданої на здобуття ступеня
доктора філософії зі спеціальності 081 Право у галузі знань 08 Право

ВИТЯГ

з протоколу № 6 від 18 червня 2026 року
засідання відділу проблем кримінальної юстиції та кримінології Інституту
держави і права імені В. М. Корецького НАН України

ПРИСУТНІ:

завідувач відділу, д.ю.н, проф. ЗАГИНЕЙ-ЗАБОЛОТЕНКО З.А.
(головуюча на засіданні);

пров.н.с.відділу, д.ю.н., проф. КВАША О.О.;

пров. н.с. відділу, д.ю.н., ст. досл. ТУРЛОВА Ю.А.;

пров. н.с. відділу, д.ю.н., проф. МУЗИКА А.А.;

с.н.с., к.ю.н. СІРИЙ М. І.;

с.н.с., к.ю.н., доц. ЛАНДІНА А.В.;

с.н.с., к.ю.н., доц. КУБАЛЬСЬКИЙ В.Н.;

с.н.с., к.ю.н. НЕРСЕСЯН А.С.;

с.н.с., к.ю.н., доц. НІКІТЕНКО В.М.;

с.н.с., к.ю.н. ГОРБАЧОВ Д.М.;

н.с., д-р філософії в галузі права КВАША Р.С.;

к.ю.н., доцент ГОЛЬДБЕРГ Н.О. (науковий керівник)

аспіранти: Равлюк А.П., Кеєр О.Ю.

секретар: пров. інженер ЗАВІТНЕВИЧ Р.Ю.

ПОРЯДОК ДЕННИЙ: Публічна презентація аспірантом відділу проблем кримінальної юстиції та кримінології Інституту КЕЄРОМ Олександром Юрійовичем наукових результатів дисертації на тему: «Кримінально-правове забезпечення охорони міжнародного правопорядку за КК України», поданої на здобуття ступеня доктора філософії зі спеціальності 081 Право (08 – Право) та її обговорення з метою надання висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації. Науковий керівник – доцент кафедри кримінального права та процесу ДНП Державного університету «Київський авіаційний інститут», кандидат юридичних наук, доцент ГОЛЬДБЕРГ Наталія Олександрівна. Дисертація виконувалася в Київському університеті права НАН України та в Інституті згідно з планами науково-дослідних робіт на теми: «Державно-правове регулювання суспільних відносин в умовах нових глобалізаційних викликів: вітчизняні та міжнародні реалії» (номер державної реєстрації U11U004745), «Злочини в умовах війни в Україні: проблеми запобігання, криміналізації та реалізації кримінальної відповідальності» (2023 р. – 2025 р., номер державної реєстрації 0122U201164), «Кримінальна юстиція України за умов перехідного правосуддя» (2025 р. – 2027 р., номер державної реєстрації РК0125U003191).

СЛУХАЛИ: Презентацію аспіранта відділу проблем кримінальної юстиції та кримінології Інституту КЕЄРА О. Ю. наукових результатів дисертації на тему: «Кримінально-правове забезпечення охорони міжнародного правопорядку за КК України», поданої на здобуття ступеня доктора філософії зі спеціальності 081 Право у галузі знань 08 Право.

КЕЄР О. Ю. ознайомив присутніх із структурою дисертації, обґрунтував актуальність обраної теми дослідження, виклав її мету і завдання, об'єкт та предмет, охарактеризував методи дослідження, основні положення, що відображають наукову новизну дослідження і виносяться на захист, висвітлив концептуальні положення дисертаційної роботи, теоретичне та практичне значення одержаних результатів, розкрив зміст висновків і пропозицій.

Зокрема, здобувач відзначив, що особливої актуальності проблема кримінально-правового забезпечення охорони міжнародного правопорядку набуває в умовах російсько-української війни. Збройна агресія Російської Федерації проти України, вчинення воєнних злочинів, злочинів проти людяності, посягання на суверенітет, територіальну цілісність, безпеку цивільного населення, об'єкти критичної інфраструктури, довкілля та інші цінності, що перебувають під охороною міжнародного права, засвідчили, що міжнародний правопорядок є не абстрактною теоретичною категорією, а реальною системою правових засад, від стану якої залежить існування держави, захист людини та стабільність міжнародного співтовариства.

Аспірант нагадав, що Кримінальний кодекс України містить спеціальний розділ XX «Кримінальні правопорушення проти миру, безпеки людства та міжнародного правопорядку», норми якого спрямовані на охорону

фундаментальних засад міжнародного співжиття. Водночас наявність такого розділу не усуває низки теоретичних і прикладних проблем, пов'язаних із визначенням змісту міжнародного правопорядку як об'єкта кримінально-правової охорони, співвідношенням понять «мир», «безпека людства» і «міжнародний правопорядок», систематизацією відповідних кримінальних правопорушень, а також з урахуванням міжнародно-правових стандартів під час кримінально-правової оцінки діянь, учинених у контексті збройної агресії проти України.

Зі слів КЕСРА О. Ю., тривалий час кримінально-правовій охороні міжнародного правопорядку в Україні було приділено недостатньо уваги. Насамперед увага науковців була зосереджена на проблемах кримінальної відповідальності за окремі кримінальні правопорушення, передбачені розділом XX КК, та загальнотеоретичні аспекти кримінальної відповідальності. У цій частині слід відзначити внесок В. П. Базова, В. І. Борисова, О. М. Броневицької, В. М. Киричка, М. П. Куцевича, С. П. Кучевської, В. О. Миронової, В. О. Навроцького, М. І. Панова, В. Я. Тація, М. І. Хавронюка, С. С. Яценка. та інших. Ряд нових питань про вдосконалення кримінальної відповідальності за злочини проти миру, безпеки людства та інші кримінальні правопорушення проти міжнародного правопорядку, що постали після анексії Криму та збройного вторгнення РФ в Україну, були висвітлені у працях Н. В. Акулової, Л. М. Абакіної-Пилявської, Ю. М. Беклеміщевої, З. А. Загинеї-Заболотенко, М. К. Зубанського, О. О. Кваші, У. З. Коруц, С. В. Лаби, Р. І. Лемехи, С. С. Мартянова, Р. О. Мовчана, Х. В. Олійник, М. В. Піддубної, В. О. Поповичука, А. В. Шевчук та інших.

Як зазначив здобувач, актуальність теми дисертаційного дослідження зумовлена необхідністю комплексного з'ясування правової природи міжнародного правопорядку як об'єкта кримінально-правової охорони, визначення системи кримінальних правопорушень проти нього, обґрунтування соціальної обумовленості відповідних кримінально-правових заборон та вироблення науково обґрунтованих підходів до кримінально-правової характеристики таких посягань за законодавством України.

Дисертант акцентував увагу на тому, що в дисертації здійснено комплексне кримінально-правове дослідження забезпечення охорони міжнародного правопорядку за Кримінальним кодексом України з урахуванням міжнародно-правових стандартів, сучасного стану кримінального законодавства України та викликів, зумовлених російсько-українською війною..

Дисертант зауважив, що ним вперше визначено кримінально-правовий зміст міжнародних стандартів охорони міжнародного правопорядку як мінімально необхідного рівня криміналізації суспільно небезпечних діянь, передбаченого міжнародно-правовими актами; запропоновано авторську класифікацію суспільних відносин, на які посягають кримінальні правопорушення проти міжнародного правопорядку, залежно від міжнародно-

правових засад, що становлять основу їх кримінально-правової охорони; вдосконалено: науковий підхід до оцінки співвідношення міжнародно-правових заборон і способів їх закріплення у КК України; наукові підходи до визначення системи міжнародних стандартів кримінально-правової охорони міжнародного правопорядку; науковий підхід до розуміння юридичної природи та структури суб'єктивних ознак кримінальних правопорушень проти міжнародного правопорядку; дістало подальший розвиток: положення про розмежування кримінальних правопорушень проти міжнародного правопорядку та загальнокримінальних деліктів з іноземним елементом; положення про взаємозв'язок ідеологічно-інформаційних кримінальних правопорушень із засадами сучасного міжнародного правопорядку; положення про нетотожність міжнародного правопорядку у глобально-публічному та національному кримінально-правовому вимірах; положення про методологічну придатність бланкетної конструкції ст. 438 КК України; – положення про правову природу контекстуального елемента у складах воєнних злочинів, геноциду та злочинів проти людяності – положення про правову природу контекстуального елемента у складах воєнних злочинів, геноциду та злочинів проти людяності.

Дисертант охарактеризував також інші положення, що відображають наукову новизну дослідження і виносяться на захист.

Здобувачем у своєму виступі зазначено, що емпіричною базою дослідження є статистичні відомості щодо стану, динаміки та структури кримінальних правопорушень проти міжнародного правопорядку, зокрема дані офіційної кримінально-правової та судової статистики, а також матеріали правозастосовної практики. Окрему групу емпіричних джерел становлять рішення міжнародних кримінальних трибуналів та міжнародних судових інституцій, у яких сформульовано підходи до тлумачення ознак міжнародних злочинів, контекстуальних обставин їх вчинення, об'єктивних і суб'єктивних елементів складів таких діянь. Використання зазначених матеріалів дало змогу виявити особливості кримінально-правової оцінки посягань на міжнародний правопорядок, простежити тенденції їх правозастосування та обґрунтувати пропозиції щодо вдосконалення відповідних положень КК України.

Практичне значення одержаних результатів полягає в тому, що дослідження дозволило сформулювати та запропонувати низку важливих науково обґрунтованих положень, що стосуються розв'язання теоретичних та практичних проблем кримінально-правового забезпечення охорони міжнародного правопорядку за КК України та формування на цій основі науково обґрунтованих рекомендацій щодо вдосконалення теорії кримінального права, чинного кримінального законодавства та практики його застосування.

Результати дослідження впроваджено у навчальний процес ДНП Державного університету «Київський авіаційний інститут». Додатки до дисертації містять копії відповідних актів впровадження.

Дисертантом наголошено, що основні положення, висновки та пропозиції, що сформульовано в дисертації, відображено в семи наукових публікаціях, серед яких три наукові статті – у вітчизняних виданнях, включених МОН України до переліку фахових видань України (категорія «Б»), дві статті – додатково відображають результати дослідження, а також троє тез доповідей у збірниках матеріалів науково-практичних конференцій.

За результатами презентації відбулося **ОБГОВОРЕННЯ**, під час якого КЕЄР О.Ю. відповів на запитання та зауваження присутніх на засіданні відділу щодо структури дисертації, її змісту, методологічної та теоретичної основи дослідження, висновків, що отримані за його результатами.

ЛАНДІНА А. В., к.ю.н., доцент:

Запитання: Чи є достатньо обґрунтованим розмежування міжнародно-правового та кримінально-правового розуміння міжнародного правопорядку?

КЕЄР О. Ю.: Так, таке розмежування є методологічно необхідним. У міжнародному публічному праві міжнародний правопорядок постає як широке багатоаспектне явище, що охоплює засади функціонування міжнародної спільноти, правосуб'єктність держав, міжнародне співробітництво, дипломатичні відносини, міжнародно-правову відповідальність держав та захист прав людини. Натомість у кримінально-правовому вимірі міжнародний правопорядок має вузький зміст, оскільки національне кримінальне право спрямоване на індивідуальну кримінальну відповідальність фізичних осіб за конкретні суспільно небезпечні діяння. Ототожнення цих понять призвело б до надмірного розширення кримінально-правової охорони та до штучного поглинання міжнародним правопорядком інших родових об'єктів, зокрема миру і безпеки людства.

НЕРСЕСЯН А. С., к.ю.н., доцент:

Запитання: Чому міжнародний правопорядок у дисертації розглядається як родовий об'єкт кримінальних правопорушень, передбачених розділом XX Особливої частини КК України, а не лише як сукупність миру і безпеки людства?

КЕЄР О. Ю.: Міжнародний правопорядок має складнішу природу, ніж лише мир і безпека людства. Мир і безпека є його важливими складовими, однак не вичерпують усього змісту цього об'єкта. До міжнародного правопорядку як родового об'єкта кримінально-правової охорони належать також суспільні відносини, пов'язані з виконанням міжнародних зобов'язань, мирним співробітництвом держав, безпекою дипломатичного та міждержавного спілкування, гуманітарними засадами, рівністю, самовизначенням народів і націй, а також охороною людяності. Саме тому міжнародний правопорядок доцільно розглядати як ширшу систему суспільних відносин, на які посягають кримінальні правопорушення розділу XX Особливої частини КК України.

КВАША О. О., д.ю.н., професор:

Запитання: Наскільки переконливою є запропонована у дисертації класифікація суспільних відносин, на які посягають кримінальні правопорушення проти міжнародного правопорядку?

КЕСР О. Ю.: Запропонована класифікація є обґрунтованою, оскільки вона побудована не за формальною ознакою розміщення норм у КК України, а за змістом охоронюваних суспільних відносин і міжнародно-правовими засадами їх кримінально-правової охорони. У дисертації виокремлено три групи таких відносин: по-перше, відносини, пов'язані із забезпеченням міжнародного миру, заборонаю застосування сили чи погрози силою та безпекою осіб і установ, які користуються міжнародним захистом; по-друге, відносини, що виникають у зв'язку з необхідністю сумлінного виконання міжнародних зобов'язань і мирного співробітництва держав; по-третє, відносини, зумовлені принципами рівноправності, самовизначення народів і націй, заборонаю тоталітарних практик, геноциду та злочинів проти людяності. Така класифікація дозволяє системно пояснити місце окремих складів кримінальних правопорушень у механізмі охорони міжнародного правопорядку.

ТУРЛОВА Ю. А., д.ю.н., старший дослідник:

Запитання: Чи можна вважати відносно поширеність діяння визначальним критерієм соціальної обумовленості криміналізації посягань на міжнародний правопорядок?

КЕСР О. Ю.: Для кримінально-правової охорони міжнародного правопорядку критерій відносної поширеності має менше значення, ніж для багатьох загальнокримінальних правопорушень. Поодинокість відповідних діянь або тривала відсутність практики їх застосування не свідчить про необґрунтованість кримінально-правової заборони. Такі норми виконують не лише каральну, а й превентивну, гарантійну та символічну функції. Вони демонструють готовність держави забезпечувати охорону міжнародного правопорядку засобами національного кримінального права. Водночас після початку повномасштабної збройної агресії РФ проти України ці норми набули безпосереднього правозастосовного значення, що підтверджує їх соціальну обумовленість.

КУБАЛЬСЬКИЙ В. Н., к.ю.н., доцент:

Запитання: Чи не суперечить принципу правової визначеності бланкетна конструкція ст. 438 КК України щодо порушення законів та звичаїв війни?

КЕСР О. Ю.: Бланкетна конструкція ст. 438 КК України сама по собі не суперечить принципу правової визначеності, якщо вона належно наповнюється змістом через відповідні джерела міжнародного гуманітарного права. Така конструкція є методологічно виправданою, оскільки дозволяє охопити широкий і динамічний масив порушень законів і звичаїв війни без надмірного перевантаження тексту кримінального закону. Водночас її ефективність залежить від якості правозастосування. Суд має не механічно посилаватися на міжнародні

акти, а чітко встановлювати конкретну норму міжнародного гуманітарного права, яка наповнює бланкетну ознаку складу кримінального правопорушення.

КУБАЛЬСЬКИЙ В. Н., к.ю.н., доцент:

Запитання: Чому, на Вашу думку, ст. 437 КК України потребує модернізації з урахуванням міжнародного стандарту злочину агресії?

КЕЄР О. Ю.: Чинна редакція ст. 437 КК України термінологічно наближена до міжнародного стандарту злочину агресії, однак не повною мірою відображає його сучасну модель. Насамперед йдеться про необхідність узгодження цієї норми з лідерською моделлю злочину агресії, закріпленою у ст. 8 bis Римського статуту МКС. Суб'єктом такого злочину має бути особа, яка за своїм службовим або фактичним становищем здатна здійснювати ефективний контроль чи керувати політичними або військовими діями держави. Тому законодавче закріплення спеціального, лідерського суб'єкта у ст. 437 КК України сприятиме правовій визначеності та гармонізації національного кримінального законодавства з міжнародним стандартом злочину агресії.

СІРИЙ М. І., к.ю.н., доцент:

Запитання: Чи достатньо наявності іноземного елемента для віднесення кримінального правопорушення до посягань на міжнародний правопорядок?

КЕЄР О. Ю.: Ні, наявність іноземного елемента сама по собі не є достатньою підставою для віднесення діяння до кримінальних правопорушень проти міжнародного правопорядку. Вирішальним критерієм є родовий об'єкт посягання. Наприклад, публічна наруга над офіційно встановленим або піднятим прапором чи гербом іноземної держави, а також незаконне підняття Державного Прапора України на річковому або морському судні мають переважно внутрішньодержавну кримінально-правову природу. Вони спрямовані на охорону авторитету державної символіки, порядку її використання та поваги до держави, а не безпосередньо на охорону міжнародного правопорядку. Тому формальна наявність зв'язку з іноземною державою, її символами чи суднами не може замінити аналізу об'єкта посягання.

НІКІТЕНКО В. М., к.ю.н., доцент:

Запитання: Чому кримінальні правопорушення, передбачені статтями 436-1 та 436-2 КК України, доцільно розглядати у системі посягань на міжнародний правопорядок?

КЕЄР О. Ю.: Ці кримінальні правопорушення не слід зводити виключно до посягань на внутрішній публічний порядок або національну безпеку України. Пропаганда комуністичного та націонал-соціалістичного тоталітарних режимів, використання їхньої символіки, а також виправдовування, визнання правомірною чи заперечення збройної агресії РФ проти України посягають також на ціннісні засади сучасного міжнародного правопорядку. Міжнародний правопорядок ґрунтується на забороні агресії, повазі до прав людини, демократичних принципах, рівноправності народів і недопущенні тоталітарних практик. Тому в умовах російсько-української війни такі діяння не лише шкодять Україні, а й

легітимізують насильство, агресію та практики, несумісні з фундаментальними засадами міжнародного співтовариства.

ГОРБАЧОВ Д. М., к.ю.н.:

Запитання: Чи створює ст. 31-1 КК України самостійний склад кримінального правопорушення проти міжнародного правопорядку?

КЕЄР О. Ю.: Стаття 31-1 КК України не створює самостійного складу кримінального правопорушення проти міжнародного правопорядку. Її значення полягає в іншому: вона визначає спеціальні умови кримінальної відповідальності військових командирів, осіб, які фактично діють як військові командири, та інших начальників за невиконання позитивного обов'язку щодо контролю за підлеглими. Командна відповідальність не повинна ототожнюватися зі співучастю, оскільки вона ґрунтується не на спільному умисному вчиненні злочину, а на кримінально значущій бездіяльності спеціального суб'єкта, який не запобіг, не припинив або не повідомив про міжнародні злочини, вчинені підлеглими.

КВАША Р. С., доктор філософії у галузі права:

Запитання: Чи можна стверджувати, що всі кримінальні правопорушення проти міжнародного правопорядку характеризуються виключно прямим умислом?

КЕЄР О. Ю.: Переважна більшість кримінальних правопорушень проти міжнародного правопорядку справді характеризується умисною формою вини, а значна частина — прямим умислом. Водночас недоцільно абсолютизувати прямий умисел для всіх складів розділу XX Особливої частини КК України без урахування їх конкретної законодавчої конструкції. Психічне ставлення особи має встановлюватися з огляду на форму діяння, характер наслідків, наявність спеціальної мети, статус суб'єкта та усвідомлення контекстуальних обставин. Саме тому суб'єктивна сторона цих кримінальних правопорушень має диференційований характер і потребує індивідуалізованої оцінки в кожному конкретному випадку.

ЗАГИНЕЙ-ЗАБОЛОТЕНКО З.А., д.ю.н., професор:

Запитання: Чи достатньо обґрунтовано у дисертації підхід, за яким міжнародні стандарти кримінально-правової охорони міжнародного правопорядку не зводяться лише до багатосторонніх міжнародних договорів?

КЕЄР О. Ю.: Так, цей підхід є виправданим. Безумовно, провідне значення серед міжнародних стандартів мають багатосторонні міжнародні договори, які встановлюють чіткі та юридично обов'язкові для держав зобов'язання щодо криміналізації відповідних діянь. Однак у сфері міжнародного кримінального права стандартотворчу роль можуть виконувати також статутні приписи міжнародних судових інституцій, елементи злочинів, міжнародно-правові звичаї та окремі акти міжнародних організацій, якщо вони конкретизують зміст кримінально-правової заборони або стали основою для її подальшої договірної кодифікації. Водночас акти «м'якого права» не слід автоматично визнавати

міжнародними стандартами криміналізації, оскільки вони не створюють безпосередніх кримінально-правових зобов'язань для держав.

ЗАГИНЕЙ-ЗАБОЛОТЕНКО З.А., д.ю.н., професор:

Запитання: Яке кримінально-правове значення має контекстуальний елемент у складах воєнних злочинів, геноциду та злочинів проти людяності?

КЕЄР О. Ю.: Контекстуальний елемент має визначальне значення для віднесення діяння до кримінальних правопорушень проти міжнародного правопорядку. У воєнних злочинах таким контекстом є збройний конфлікт і функціональний зв'язок діяння з ним; у геноциді — спрямованість поведінки проти захищеної групи; у злочинах проти людяності — широкомасштабний або систематичний напад на цивільне населення. Саме контекстуальний елемент змінює кримінально-правову природу діяння: без нього відповідна поведінка може кваліфікуватися як загальнокримінальне посягання на життя, здоров'я, волю, гідність чи інші блага особи, але не як міжнародний злочин або кримінальне правопорушення проти міжнародного правопорядку.

Усі відповіді та пояснення **КЕЄРА О. Ю.** були вичерпними, аргументованими та такими, що засвідчили належне володіння здобувачем предметом дисертаційного дослідження.

Після відповідей здобувача на запитання та зауваження оголошено **ВИСНОВОК НАУКОВОГО КЕРІВНИКА** — кандидата юридичних наук, доцента ГОЛЬДБЕРГ Н.О. з оцінкою роботи здобувача у процесі підготовки дисертації, виконання індивідуального плану наукової роботи та індивідуального навчального плану.

КЕЄР О. Ю. — здобувач ступеня доктора філософії зі спеціальності 081 Право у галузі знань 08 Право. Дисертація «Кримінально-правове забезпечення охорони міжнародного правопорядку за КК України» виконувалася в Київському університеті права НАН України та в Інституті держави і права імені В. М. Корецького НАН України.

У процесі підготовки дисертації КЕЄР О. Ю. зарекомендував себе як цілеспрямований, відповідальний і добросовісний дослідник, який виявив належний рівень фахової підготовки, наукову ініціативність та здатність до самостійного розв'язання складних теоретико-прикладних проблем кримінального права. Здобувач сумлінно ставився до виконання завдань, передбачених освітньо-науковою програмою, успішно виконав індивідуальний план наукової роботи та індивідуальний навчальний план, своєчасно підготував рукопис дисертації. У процесі роботи над дисертаційним дослідженням мала місце продуктивна взаємодія між здобувачем і науковим керівником. КЕЄР О. Ю. враховував рекомендації та зауваження наукового керівника, послідовно працював над удосконаленням структури, змісту та аргументації дисертації.

Аналіз дисертаційного дослідження КЕЄРА О. Ю. та його наукових публікацій засвідчує актуальність, наукову новизну та практичну значущість

представленої роботи. Дисертація присвячена комплексному кримінально-правовому дослідженню забезпечення охорони міжнародного правопорядку за Кримінальним кодексом України з урахуванням міжнародно-правових стандартів, сучасного стану кримінального законодавства України та викликів, зумовлених російсько-українською війною.

Актуальність обраної теми зумовлена тим, що охорона міжнародного правопорядку засобами національного кримінального права набула особливого значення в умовах сучасних транснаціональних, інформаційних, гібридних та воєнних викликів. Особливої ваги це питання набуло після початку збройної агресії Російської Федерації проти України, коли норми розділу XX Особливої частини КК України, які раніше значною мірою виконували превентивну, гарантійну та символічну функцію, набули безпосереднього правозастосовного значення.

Наукова новизна одержаних результатів полягає в тому, що дисертація є комплексним кримінально-правовим дослідженням забезпечення охорони міжнародного правопорядку за КК України. У роботі обґрунтовано автономну юридичну природу міжнародного правопорядку як об'єкта кримінально-правової охорони, доведено нетотожність міжнародно-правового та кримінально-правового вимірів цієї категорії, визначено кримінально-правовий зміст міжнародних стандартів охорони міжнародного правопорядку, а також запропоновано авторську класифікацію суспільних відносин, на які посягають відповідні кримінальні правопорушення.

Особливої уваги заслуговують положення дисертації щодо розуміння міжнародного правопорядку як родового об'єкта кримінальних правопорушень, передбачених розділом XX Особливої частини КК України. Здобувач обґрунтовано доводить, що міжнародний правопорядок не може бути зведений лише до миру і безпеки людства, оскільки охоплює також суспільні відносини, пов'язані з виконанням міжнародних зобов'язань, мирним співробітництвом держав, безпекою дипломатичного та міждержавного спілкування, гуманітарними засадами, принципами рівності й самовизначення народів і націй, а також охороною людяності як фундаментальної цінності сучасного міжнародного співтовариства.

Важливе теоретичне значення має запропонована здобувачем класифікація суспільних відносин, на які посягають кримінальні правопорушення проти міжнародного правопорядку. У дисертації виокремлено суспільні відносини, пов'язані із забезпеченням міжнародного миру, заборонаю застосування сили чи погрози силою та безпекою осіб і установ, які користуються міжнародним захистом; суспільні відносини, що виникають у зв'язку з необхідністю сумлінного виконання міжнародних зобов'язань і мирного співробітництва держав; а також суспільні відносини, зумовлені принципами рівноправності, самовизначення народів і націй, заборони тоталітарних практик, геноциду та злочинів проти людяності.

Науково обґрунтованими є положення дисертації щодо соціальної обумовленості кримінально-правової охорони міжнародного правопорядку. Здобувач переконливо доводить, що суспільна небезпечність таких кримінальних правопорушень виходить за межі інтересів однієї держави та має міжнародне, цивілізаційне значення, оскільки відповідні діяння посягають на цінності, що визнаються й охороняються міжнародною спільнотою загалом. При цьому слушним є висновок про те, що відносна поширеність діяння не є визначальним критерієм соціальної обумовленості криміналізації посягань на міжнародний правопорядок, оскільки відповідні норми можуть мати превентивне, гарантійне та символічне значення навіть за умов їх поодинокого застосування.

Практичне значення мають висновки здобувача щодо співвідношення міжнародно-правових заборон і способів їх закріплення у КК України. У дисертації обґрунтовано, що гармонізація КК України з міжнародними стандартами кримінально-правової охорони міжнародного правопорядку має розглядатися не як буквальне копіювання міжнародно-правових конструкцій, а як процес їх змістовного узгодження із системою національного кримінального законодавства. Такий підхід дозволяє поєднати виконання міжнародно-правових зобов'язань України, збереження цілісності КК України як єдиного кодифікованого акта про кримінальну відповідальність та забезпечення ефективного правозастосування.

Особливої уваги заслуговує аргументація здобувача щодо методологічної придатності бланкетної конструкції ст. 438 КК України. У роботі доведено, що відповідальність за порушення законів та звичаїв війни не потребує механічного відтворення у КК України переліку діянь, передбачених ст. 8 Римського статуту МКС, за умови належного застосування ст. 438 КК України у взаємозв'язку з відповідними джерелами міжнародного гуманітарного права. Такий підхід є важливим для забезпечення гнучкості кримінально-правового реагування на порушення законів і звичаїв війни та водночас вимагає від правозастосувача точного встановлення змісту міжнародно-правової норми, яка наповнює бланкетну ознаку складу кримінального правопорушення.

Важливими є також висновки здобувача щодо необхідності подальшої змістовної модернізації окремих положень КК України. Зокрема, у дисертації обґрунтовано доцільність удосконалення ст. 437 КК України шляхом узгодження її з лідерською моделлю злочину агресії, закріпленою у ст. 8 bis Римського статуту МКС; повнішого відображення у ст. 442 КК України конвенційної моделі геноциду; уточнення окремих ознак складів кримінальних правопорушень, передбачених статтями 443 і 444 КК України, зокрема через належне визначення кола осіб, які користуються міжнародним захистом.

Науковий інтерес становлять положення дисертації щодо належності ідеологічно-інформаційних кримінальних правопорушень до системи посягань на міжнародний правопорядок. Здобувач обґрунтовано доводить, що кримінальні правопорушення, передбачені статтями 436-1 та 436-2 КК України, не можуть

бути зведені виключно до посягань на внутрішній публічний порядок або національну безпеку України, оскільки вони пов'язані також із захистом ціннісних засад сучасного міжнародного правопорядку, заснованого на забороні агресії, недопущенні відродження тоталітарних практик, повазі до прав людини, суверенітету та територіальної цілісності держав.

Окреме значення мають висновки здобувача щодо об'єктивних і суб'єктивних ознак кримінальних правопорушень проти міжнародного правопорядку. У дисертації розкрито складну та диференційовану конструкцію об'єктивної сторони таких кримінальних правопорушень, зокрема альтернативність діянь, різні моделі моменту закінчення, значення контекстуальних обставин, а також роль описових, бланкетних і змішаних диспозицій. Водночас здобувач аргументовано показує, що суб'єктивні ознаки відповідних кримінальних правопорушень мають диференційований характер і залежать від конкретної конструкції складу, форми діяння, статусу суб'єкта, наявності спеціальної мети та усвідомлення контекстуальних обставин.

Поставлені у дисертаційному дослідженні мета і завдання успішно виконані. Отримані результати є науково обґрунтованими та достовірними, мають теоретичне і практичне значення та можуть бути використані у правотворчій, правозастосовній, науково-дослідній та освітній діяльності. Зокрема, сформульовані у дисертації висновки і пропозиції можуть бути корисними для подальшого вдосконалення розділу XX Особливої частини КК України, гармонізації кримінального законодавства України з міжнародними стандартами, а також для викладання навчальних дисциплін кримінально-правового та міжнародно-правового циклу.

На сторінках дисертації КЕСР О. Ю. коректно веде наукову дискусію з питань, що мають складний і дискусійний характер, аргументовано викладає власну позицію, дотримується вимог наукової етики та належно використовує доктринальні, нормативні й правозастосовні джерела. Здобувач демонструє вміння критично оцінювати наукові підходи, аналізувати кримінальне законодавство України, міжнародно-правові акти, джерела міжнародного гуманітарного та міжнародного кримінального права, а також формувати власні науково обґрунтовані висновки.

Дисертаційне дослідження КЕСРА О. Ю. виконане на належному науково-методологічному рівні. Його положення, висновки та пропозиції характеризуються послідовністю, аргументованістю і внутрішньою логікою. Робота має завершений характер, а її зміст відповідає заявленій темі, об'єкту, предмету, меті та завданням дослідження.

Дисертація КЕСРА О. Ю. є актуальним і завершеним науковим дослідженням проблем кримінально-правового забезпечення охорони міжнародного правопорядку за КК України. Дисертація оформлена згідно з нормативними вимогами, передбаченими для такого виду робіт, написана державною мовою з дотриманням наукового стилю. Основні положення,

висновки та пропозиції, сформульовані у дисертації, відображені у наукових публікаціях здобувача, що свідчить про його послідовну роботу над досягненням поставленої наукової мети.

Висновок: з огляду на викладене дисертація КЕСРА О. Ю. на тему: «Кримінально-правове забезпечення охорони міжнародного правопорядку за КК України» відповідає спеціальності 081 Право та вимогам Міністерства освіти і науки України і Кабінету Міністрів України, що встановлені до дисертацій, які подаються на здобуття ступеня доктора філософії, зокрема пунктам 25, 26, 27 Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 р. № 261, пунктам 5, 6, 7, 8, 9 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44 із змінами, а також Вимогам до оформлення дисертації, затвердженим наказом Міністерства освіти і науки України від 12 січня 2017 р. № 40 із змінами.

Дисертацію КЕСРА О. Ю. на тему: «Кримінально-правове забезпечення охорони міжнародного правопорядку за КК України» може бути рекомендовано для розгляду на засіданні відповідного структурного підрозділу Інституту держави і права імені В. М. Корецького НАН України з метою отримання висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації, а також для проведення її публічного захисту у разовій спеціалізованій вченій раді з метою присудження КЕСРУ О. Ю. ступеня доктора філософії зі спеціальності 081 Право у галузі знань 08 Право.

В обговоренні дисертаційного дослідження взяли участь:

КВАША О. О., д.ю.н., професор:

Дисертаційне дослідження КЕСРА О. Ю. на тему: «Кримінально-правове забезпечення охорони міжнародного правопорядку за КК України» є актуальним, своєчасним і затребуваним як кримінально-правовою наукою, так і правотворчою та правозастосовною практикою. Обрана тема має особливе значення в умовах сучасних транснаціональних, інформаційних, гібридних та воєнних викликів, а також у зв'язку з необхідністю належної кримінально-правової оцінки діянь, що посягають на фундаментальні засади міжнародного правопорядку.

Слід позитивно оцінити те, що дисертант обрав для дослідження не окремий склад кримінального правопорушення, а комплексну проблему кримінально-правового забезпечення охорони міжнародного правопорядку за КК України. Такий підхід дозволив автору розглянути міжнародний правопорядок не лише як категорію міжнародного публічного права, а й як самостійний об'єкт кримінально-правової охорони, що має власний зміст, структуру та межі.

Особливої уваги заслуговує обґрунтоване дисертантом положення про нетотожність міжнародно-правового та кримінально-правового розуміння міжнародного правопорядку. Автор переконливо доводить, що у міжнародному публічному праві міжнародний правопорядок є широким багатоаспектним явищем, тоді як у кримінально-правовому вимірі він охоплює лише ті суспільні відносини, посягання на які створює загрозу фундаментальним засадам співіснування держав, народів і міжнародної спільноти.

Зміст дисертації свідчить про належний рівень наукової підготовки здобувача, його вміння працювати з доктринальними джерелами, кримінальним законодавством України, міжнародно-правовими актами, джерелами міжнародного гуманітарного та міжнародного кримінального права. Робота має комплексний характер, її структура є логічною і послідовною. Поставлені у дисертації мета і завдання загалом досягнуті.

Висновок: дисертація КЕЄРА О. Ю. на тему: «Кримінально-правове забезпечення охорони міжнародного правопорядку за КК України» відповідає вимогам, що встановлені до дисертацій, які подаються на здобуття ступеня доктора філософії, та може бути рекомендована до захисту у разовій спеціалізованій вченій раді з метою присудження КЕЄРУ О. Ю. ступеня доктора філософії зі спеціальності 081 Право у галузі знань 08 Право.

ТУРЛОВА Ю. А., д.ю.н., старший дослідник:

Дисертація КЕЄРА О. Ю. присвячена комплексному дослідженню кримінально-правового забезпечення охорони міжнародного правопорядку за КК України. Актуальність теми не викликає сумнівів, оскільки в умовах російсько-української війни кримінальні правопорушення проти миру, безпеки людства та міжнародного правопорядку набули не лише теоретичного, а й безпосереднього практичного значення.

Позитивним є те, що автор не обмежився аналізом окремих статей розділу XX Особливої частини КК України, а запропонував системне бачення міжнародного правопорядку як родового об'єкта кримінально-правової охорони. У роботі обґрунтовано, що цей об'єкт не зводиться виключно до миру і безпеки людства, а охоплює також суспільні відносини, пов'язані з виконанням міжнародних зобов'язань, мирним співробітництвом держав, безпекою дипломатичного та міждержавного спілкування, гуманітарними засадами, принципами рівності, самовизначення народів і націй та охороною людяності.

Науковий інтерес становить запропонована дисертантом класифікація суспільних відносин, на які посягають кримінальні правопорушення проти міжнародного правопорядку. Автор виокремлює суспільні відносини, пов'язані із забезпеченням міжнародного миру та заборонаю застосування сили; суспільні відносини, що виникають у зв'язку з необхідністю сумлінного виконання міжнародних зобов'язань і мирного співробітництва; а також суспільні відносини, зумовлені принципами рівноправності, самовизначення народів і націй, заборони тоталітарних практик, геноциду та злочинів проти людяності.

Варто відзначити і практичну спрямованість роботи. Дисертант аналізує не лише загальнотеоретичні засади охорони міжнародного правопорядку, а й конкретні проблеми вдосконалення КК України, зокрема щодо ст. 437 КК України у частині лідерської моделі злочину агресії, ст. 438 КК України як бланкетної конструкції відповідальності за воєнні злочини, ст. 442 КК України щодо повнішого відображення конвенційної моделі геноциду, а також статей 443 і 444 КК України щодо осіб, які користуються міжнародним захистом.

Висновок: дисертація КЕЄРА О. Ю. є самостійним, завершеним і актуальним науковим дослідженням, що має теоретичне та практичне значення, відповідає спеціальності 081 Право та може бути рекомендована до захисту у разовій спеціалізованій вченій раді.

МУЗИКА А.А., д.ю.н., професор:

Під час ознайомлення з дисертацією КЕЄРА О. Ю. звертає на себе увагу належна логіка побудови дослідження. Робота має послідовну структуру, яка дала можливість автору перейти від загальнотеоретичного осмислення міжнародного правопорядку як об'єкта кримінально-правової охорони до характеристики соціальної обумовленості відповідних кримінально-правових заборон, а також до аналізу елементів складів кримінальних правопорушень, передбачених розділом XX Особливої частини КК України.

У першому розділі автор розкриває правову природу міжнародного правопорядку як об'єкта кримінально-правової охорони, обґрунтовує його нетотожність із міжнародно-правовим розумінням цієї категорії та пропонує класифікацію суспільних відносин, на які посягають відповідні кримінальні правопорушення. У другому розділі досліджено соціальну обумовленість кримінальної відповідальності за правопорушення проти міжнародного правопорядку, зокрема роль міжнародно-правових і внутрішньодержавних чинників криміналізації. У третьому розділі проаналізовано об'єктивні та суб'єктивні ознаки складів кримінальних правопорушень, передбачених розділом XX Особливої частини КК України.

Позитивним є те, що дисертант значну увагу приділив не лише систематизації відповідних кримінально-правових норм, а й методології їх тлумачення та застосування. Автор переконливо показує, що формальна наявність іноземного елемента у складі кримінального правопорушення сама по собі не свідчить про посягання на міжнародний правопорядок. Вирішальним критерієм має бути саме родовий об'єкт посягання.

Окремо слід відзначити наукову новизну дослідження. Дисертант запропонував розглядати кримінально-правове забезпечення охорони міжнародного правопорядку за КК України як систему взаємопов'язаних кримінально-правових заборон, спрямованих на захист різних, але змістовно пов'язаних груп суспільних відносин. Це посилює теоретичну значущість роботи та створює підґрунтя для подальших досліджень у сфері кримінально-правової охорони міжнародного правопорядку.

Висновок: дисертаційне дослідження КЕЄРА О. Ю. виконане на належному науковому рівні, характеризується логічною структурою, обґрунтованістю висновків і практичною спрямованістю, а тому може бути рекомендоване до захисту.

СІРИЙ М. І., к.ю.н., доцент:

Дисертація КЕЄРА О. Ю. має безсумнівне практичне значення. У сучасних умовах питання кримінально-правової оцінки посягань на міжнародний правопорядок набули особливої актуальності, насамперед у зв'язку з повномасштабною збройною агресією Російської Федерації проти України, численними порушеннями законів і звичаїв війни, актуалізацією проблем відповідальності за злочин агресії, геноцид, злочини проти людяності та ідеологічно-інформаційні кримінальні правопорушення.

Позитивним є те, що автор приділив значну увагу міжнародним стандартам кримінально-правової охорони міжнародного правопорядку. Важливим є висновок про те, що гармонізація КК України з такими стандартами не повинна розглядатися як буквальне копіювання міжнародно-правових конструкцій. Йдеться про процес змістовного узгодження міжнародних зобов'язань України із системою національного кримінального законодавства, збереженням цілісності КК України як єдиного кодифікованого акта про кримінальну відповідальність.

Заслужують на підтримку й висновки дисертанта щодо бланкетної конструкції ст. 438 КК України. Автор обґрунтовано доводить, що така модель є методологічно виправданою, оскільки дозволяє охопити широкий і динамічний масив порушень законів і звичаїв війни. Водночас ефективність її застосування залежить від належного правозастосовного наповнення, тобто від точного встановлення конкретних норм міжнародного гуманітарного права, які наповнюють зміст відповідної кримінально-правової заборони.

Окреме значення мають положення роботи щодо контекстуального елемента у складах воєнних злочинів, геноциду та злочинів проти людяності. Дисертант слушно зазначає, що саме контекстуальний елемент змінює кримінально-правову природу діяння та дозволяє відмежувати відповідні кримінальні правопорушення від суміжних загальнокримінальних посягань на життя, здоров'я, волю, гідність чи інші блага особи.

Висновок: результати дисертаційного дослідження КЕЄРА О. Ю. мають істотне значення для правотворчої та правозастосовної діяльності, можуть бути використані під час удосконалення кримінального законодавства України у сфері охорони міжнародного правопорядку та заслуговують на позитивну оцінку. Дисертація може бути рекомендована до захисту.

КУБАЛЬСЬКИЙ В. Н., к.ю.н., доцент:

Хочу підтримати висловлені колегами позитивні оцінки дисертаційного дослідження КЕЄРА О. Ю. Тема роботи є не лише актуальною, а й надзвичайно складною, оскільки перебуває на перетині питань кримінального права, міжнародного публічного права, міжнародного гуманітарного права,

міжнародного кримінального права, захисту прав людини, міжнародної безпеки та правотворчої діяльності України.

Особливої уваги заслуговує наукова новизна дослідження. Автором обґрунтовано автономну юридичну природу міжнародного правопорядку як об'єкта кримінально-правової охорони. У роботі визначено, що міжнародний правопорядок у кримінально-правовому вимірі не охоплює всю систему міжнародно-правових відносин, а лише ті їх складові, посягання на які створює загрозу фундаментальним засадам співіснування держав, народів і міжнародної спільноти.

Науково обґрунтованими видаються положення щодо співвідношення міжнародно-правових заборон і способів їх закріплення у КК України. Дисертант слушно доводить, що термінологічні відмінності між нормами КК України та відповідними міжнародно-правовими актами не завжди свідчать про невідповідність міжнародним стандартам, якщо збережено змістове ядро міжнародно-правової заборони. Такий підхід має важливе значення для забезпечення балансу між міжнародними зобов'язаннями України та системністю національного кримінального права.

Варто також позитивно оцінити пропозиції дисертанта щодо вдосконалення кримінального законодавства України, зокрема у частині уточнення спеціального, лідерського суб'єкта злочину агресії у ст. 437 КК України, удосконалення нормативного визначення осіб, які користуються міжнародним захистом, у статтях 443 і 444 КК України, а також уніфікації окремих ознак спеціального суб'єкта в ідеологічно-інформаційних кримінальних правопорушеннях.

Висновок: дисертація КЕЄРА О. Ю. є актуальним, самостійним і завершеним науковим дослідженням, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення. Вважаю, що дисертація відповідає встановленим вимогам та може бути рекомендована до захисту.

НІКІТЕНКО В. М., к.ю.н., доцент:

Актуальність дисертаційного дослідження КЕЄРА О. Ю. обумовлена тим, що кримінально-правове забезпечення охорони міжнародного правопорядку потребує доктринального осмислення, систематизації та вироблення науково обґрунтованих підходів до подальшого вдосконалення кримінального законодавства України. Йдеться не лише про імплементацію міжнародно-правових зобов'язань, а й про формування цілісної моделі кримінально-правової охорони тих суспільних відносин, які мають значення для міжнародного співтовариства загалом.

Дисертант обґрунтовано виходить із того, що соціальна обумовленість кримінально-правової охорони міжнародного правопорядку має специфічний характер. Її первинним елементом є суспільна небезпечність відповідних діянь, однак така небезпечність виходить за межі інтересів однієї держави та набуває міжнародного, цивілізаційного значення. Це повною мірою стосується воєнних

злочинів, злочину агресії, геноциду, злочинів проти людяності, а також діянь, пов'язаних із виправдовуванням або запереченням збройної агресії.

Заслуговує на увагу позиція дисертанта щодо ідеологічно-інформаційних кримінальних правопорушень. Автор переконливо доводить, що кримінальні правопорушення, передбачені статтями 436-1 та 436-2 КК України, не можуть бути зведені лише до посягань на внутрішній публічний порядок або національну безпеку України. Вони мають також міжнародно-правовий вимір, оскільки пов'язані з охороною ціннісних засад сучасного міжнародного правопорядку, заснованого на забороні агресії, повазі до прав людини, суверенітету, територіальної цілісності держав і недопущенні відродження тоталітарних практик.

Окремо слід відзначити, що дисертант не уникає складних дискусійних питань, а пропонує власні аргументовані підходи до їх вирішення. Це стосується, зокрема, співвідношення міжнародного правопорядку, миру і безпеки людства, розмежування кримінальних правопорушень проти міжнародного правопорядку та загальнокримінальних деліктів з іноземним елементом, визначення ролі контекстуального елемента, а також меж використання бланкетних диспозицій у кримінальному законі.

Висновок: дисертація КЕЄРА О. Ю. має належний рівень наукової новизни, є теоретично обґрунтованою та практично корисною, відповідає вимогам до дисертацій на здобуття ступеня доктора філософії і може бути рекомендована до захисту.

ГОРБАЧОВ Д. М., к.ю.н.:

Дисертаційне дослідження КЕЄРА О. Ю. на тему: «Кримінально-правове забезпечення охорони міжнародного правопорядку за КК України» присвячене актуальній проблематиці, значення якої особливо посилилося в умовах російсько-української війни. Обрана тема має як теоретичну, так і безпосередню практичну вагу, оскільки стосується кримінально-правового забезпечення охорони фундаментальних засад міжнародного співтовариства.

Позитивно слід оцінити те, що дисертант запропонував розглядати міжнародний правопорядок як складний, багаторівневий родовий об'єкт кримінально-правової охорони. Такий підхід дозволив автору виявити внутрішню логіку кримінально-правових заборон, передбачених розділом XX Особливої частини КК України, та пояснити їх системне місце у структурі кримінального законодавства.

Окремої уваги заслуговують положення роботи щодо суб'єктивних ознак кримінальних правопорушень проти міжнародного правопорядку. Автор слушно зазначає, що вони мають диференційований характер і залежать від конкретної конструкції складу, форми діяння, наявності спеціальної мети, статусу суб'єкта та усвідомлення контекстуальних обставин. Такий підхід має значення для правильної кваліфікації відповідних діянь і відмежування їх від суміжних загальнокримінальних правопорушень.

Висновки дисертанта можуть бути корисними для правотворчої діяльності, подальшої гармонізації КК України з міжнародними стандартами, а також для практики кваліфікації кримінальних правопорушень, що посягають на міжнародний правопорядок.

Висновок: дисертація КЕЄРА О. Ю. є актуальним, самостійним і завершеним науковим дослідженням, відповідає встановленим вимогам та може бути рекомендована до захисту.

КВАША Р. С., доктор філософії у галузі права:

Дисертація КЕЄРА О. Ю. справляє позитивне враження як цілісне кримінально-правове дослідження, присвячене забезпеченню охорони міжнародного правопорядку за КК України. Автору вдалося обрати складну і водночас практично значущу тему, яка потребує наукового осмислення з огляду на сучасні виклики міжнародній безпеці, збройну агресію проти України та необхідність ефективного застосування норм розділу XX Особливої частини КК України.

Варто підтримати прагнення дисертанта показати, що міжнародний правопорядок у кримінально-правовому вимірі не може бути ототожнений ані з усією системою міжнародного публічного права, ані лише з класичними міжнародними злочинами, ані виключно з миром і безпекою людства. Він має розглядатися як складна система суспільних відносин, посягання на які створює загрозу фундаментальним засадам співіснування держав, народів і міжнародної спільноти.

Саме ці питання сьогодні є одними з найбільш дискусійних у кримінально-правовій науці, оскільки належне розуміння об'єкта кримінально-правової охорони безпосередньо впливає на систематизацію відповідних норм, тлумачення їх змісту та кримінально-правову кваліфікацію конкретних діянь. Позитивно оцінюю також пропозиції автора щодо вдосконалення кримінального законодавства України, оскільки вони спрямовані на підвищення правової визначеності, узгодження КК України з міжнародними стандартами та забезпечення більшої ефективності кримінально-правової охорони міжнародного правопорядку.

Висновок: дисертаційне дослідження КЕЄРА О. Ю. має наукову новизну, практичне значення і може бути рекомендоване до захисту у разовій спеціалізованій вченій раді.

ЗАГИНЕЙ-ЗАБОЛОТЕНКО З.А., д.ю.н., професор, головує на засіданні:

Підсумовуючи обговорення, слід зазначити, що дисертаційне дослідження КЕЄРА О. Ю. на тему: «Кримінально-правове забезпечення охорони міжнародного правопорядку за КК України» отримало загалом позитивну оцінку учасників засідання. Колеги обґрунтовано звернули увагу на актуальність теми, її значення для кримінально-правової науки, правотворчої та правозастосовної

практики, належний рівень наукової новизни, а також практичну спрямованість отриманих результатів.

Дисертація виконана на актуальну тему, що безпосередньо пов'язана з кримінально-правовим забезпеченням охорони міжнародного правопорядку, виконанням Україною міжнародно-правових зобов'язань, належним застосуванням норм розділу XX Особливої частини КК України та реагуванням на сучасні виклики, зумовлені російсько-українською війною. Здобувачем здійснено комплексне дослідження міжнародного правопорядку як об'єкта кримінально-правової охорони, сформульовано авторське бачення системи відповідних кримінально-правових заборон, проаналізовано міжнародні стандарти, соціальну обумовленість криміналізації, а також об'єктивні та суб'єктивні ознаки складів кримінальних правопорушень, передбачених розділом XX Особливої частини КК України.

Позитивної оцінки заслуговує те, що робота поєднує теоретичний і прикладний аспекти. Автором проаналізовано кримінальне законодавство України, міжнародно-правові акти, джерела міжнародного гуманітарного та міжнародного кримінального права, а також запропоновано напрями вдосконалення КК України. Запропоновані у дисертації висновки і рекомендації можуть бути використані у науково-дослідній, правотворчій, освітній та правозастосовній діяльності.

Тема, об'єкт, предмет, мета і завдання дослідження відповідають спеціальності 081 Право, а зміст роботи відповідає заявленій темі.

Висновок: враховуючи актуальність, наукову новизну, обґрунтованість і практичну значущість отриманих результатів, дисертація КЕЄРА О. Ю. на тему: «Кримінально-правове забезпечення охорони міжнародного правопорядку за КК України» відповідає вимогам Міністерства освіти і науки України та Кабінету Міністрів України, що встановлені до дисертацій, які подаються на здобуття ступеня доктора філософії, та може бути рекомендована до захисту у разовій спеціалізованій вченій раді з метою присудження КЕСРУ О. Ю. ступеня доктора філософії зі спеціальності 081 Право у галузі знань 08 Право.

Запропоновано проголосувати за такий висновок по дисертації.

ВИСНОВОК

**Інституту держави і права імені В.М. Корецького НАН України
про наукову новизну, теоретичне та практичне значення
результатів дисертації КЕСРА Олександра Юрійовича на тему:
«Кримінально-правове забезпечення охорони міжнародного правопорядку
за КК України», поданої на здобуття ступеня доктора філософії зі
спеціальності 081 Право у галузі знань 08 Право**

Обґрунтування вибору теми дослідження. Відповідно до ст. 1 Кримінального кодексу України одним із завдань кримінального закону є «правове забезпечення охорони прав і свобод людини і громадянина, власності, громадського порядку та громадської безпеки, довкілля, конституційного устрою України від кримінально протиправних посягань, а також забезпечення миру і безпеки людства та запобігання кримінальним правопорушенням» **[Помилка! Джерело посилання не знайдено.]**. Отже, кримінально-правова охорона за своїм змістом не обмежується лише внутрішньодержавними цінностями, а поширюється також на такі наднаціональні блага, як мир, безпека людства та міжнародний правопорядок.

Конституційні засади такого підходу закріплено у ст. 18 Конституції України, відповідно до якої «зовнішньополітична діяльність України спрямована на забезпечення її національних інтересів і безпеки шляхом підтримання мирного і взаємовигідного співробітництва з членами міжнародного співтовариства за загальноновизнаними принципами і нормами міжнародного права» **[Помилка! Джерело посилання не знайдено.]**. Крім того, ст. 9 Конституції України визначає, що «чинні міжнародні договори, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, є частиною національного законодавства України» **[Помилка! Джерело посилання не знайдено.]**. Наведені положення свідчать про визнання Україною значення мирного співіснування, добросусідства, взаємної співпраці з іншими державами та поваги до міжнародного правопорядку як важливих передумов забезпечення національної і міжнародної безпеки.

Особливої актуальності проблема кримінально-правового забезпечення охорони міжнародного правопорядку набуває в умовах російсько-української війни. Збройна агресія Російської Федерації проти України, вчинення воєнних злочинів, злочинів проти людяності, посягання на суверенітет, територіальну цілісність, безпеку цивільного населення, об'єкти критичної інфраструктури, довкілля та інші цінності, що перебувають під охороною міжнародного права, засвідчили, що міжнародний правопорядок є не абстрактною теоретичною категорією, а реальною системою правових засад, від стану якої залежить існування держави, захист людини та стабільність міжнародного співтовариства.

Кримінальний кодекс України містить спеціальний розділ XX «Кримінальні правопорушення проти миру, безпеки людства та міжнародного правопорядку», норми якого спрямовані на охорону фундаментальних засад

міжнародного співжиття. Водночас наявність такого розділу не усуває низки теоретичних і прикладних проблем, пов'язаних із визначенням змісту міжнародного правопорядку як об'єкта кримінально-правової охорони, співвідношенням понять «мир», «безпека людства» і «міжнародний правопорядок», систематизацією відповідних кримінальних правопорушень, а також з урахуванням міжнародно-правових стандартів під час кримінально-правової оцінки діянь, учинених у контексті збройної агресії проти України.

Тривалий час кримінально-правовій охороні міжнародного правопорядку в Україні було приділено недостатньо уваги. Насамперед увага науковців була зосереджена на проблемах кримінальної відповідальності за окремі кримінальні правопорушення, передбачені розділом XX КК, та загальнотеоретичні аспекти кримінальної відповідальності. У цій частині слід відзначити внесок В. П. Базова, В. І. Борисова, О. М. Броневицької, В. М. Киричка, М. П. Куцевича, С. П. Кучевської, В. О. Миронової, В. О. Навроцького, М. І. Панова, В. Я. Тація, М. І. Хавронюка, С. С. Яценка та інших. Ряд нових питань про вдосконалення кримінальної відповідальності за злочини проти миру, безпеки людства та інші кримінальні правопорушення проти міжнародного правопорядку, що постали після анексії Криму та збройного вторгнення РФ в Україну, були висвітлені у працях Н. В. Акулової, Л. М. Абакіної-Пилявської, Ю. М. Беклеміщевої, З. А. Загинеї-Заболотенко, М. К. Зубанського, О. О. Кваші, У. З. Коруц, С. В. Лаби, Р. І. Лемехи, С. С. Мартянова, Р. О. Мовчана, Х. В. Олійник, М. В. Піддубної, В. О. Поповичука, А. В. Шевчук та інших.

Незважаючи на значну кількість досліджень, проблеми кримінально-правового забезпечення охорони міжнародного правопорядку зберігають свою актуальність, що має наслідком невирішеність або дискусійність питань, які потребують вивчення.

Отже, актуальність теми дисертаційного дослідження зумовлена необхідністю комплексного з'ясування правової природи міжнародного правопорядку як об'єкта кримінально-правової охорони, визначення системи кримінальних правопорушень проти нього, обґрунтування соціальної обумовленості відповідних кримінально-правових заборон та вироблення науково обґрунтованих підходів до кримінально-правової характеристики таких посягань за законодавством України.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами. Дисертація виконана в Київському університеті права Національної академії наук України та в Інституті держави і права імені В. М. Корецького НАН України згідно з планами науково-дослідних робіт на теми: «Державно-правове регулювання суспільних відносин в умовах нових глобалізаційних викликів: вітчизняні та міжнародні реалії» (номер державної реєстрації U11U004745), «Злочини в умовах війни в Україні: проблеми запобігання, криміналізації та реалізації кримінальної відповідальності» (2023 р. – 2025 р.,

номер державної реєстрації 0122U201164), «Кримінальна юстиція України за умов перехідного правосуддя» (2025 р. – 2027 р., номер державної реєстрації РК0125U003191).

Мета і завдання дослідження. *Метою* дисертаційної роботи є комплексне дослідження кримінально-правового забезпечення охорони міжнародного правопорядку за Кримінальним кодексом України, розкриття його правової природи як самостійного об'єкта кримінально-правової охорони, визначення змісту та системи кримінальних правопорушень проти міжнародного правопорядку, з'ясування соціальної обумовленості їх криміналізації, аналіз міжнародно-правових стандартів у цій сфері, а також формування науково обґрунтованих положень щодо кримінально-правової характеристики таких кримінальних правопорушень з урахуванням сучасних викликів, спричинених російсько-українською війною.

Для досягнення поставленої мети визначено такі основні завдання:

- розкрити правову природу та визначити ознаки міжнародного правопорядку як об'єкта кримінально-правової охорони;
- встановити співвідношення кримінально-правового та міжнародно-правового підходів до розуміння міжнародного правопорядку;
- охарактеризувати систему кримінальних правопорушень проти міжнародного правопорядку за Кримінальним кодексом України;
- з'ясувати соціальну обумовленість кримінально-правової охорони міжнародного правопорядку, зокрема в умовах російсько-української війни;
- визначити міжнародно-правові стандарти кримінально-правової охорони міжнародного правопорядку та їх значення для законодавства України;
- дослідити об'єктивні та суб'єктивні ознаки складів кримінальних правопорушень проти міжнародного правопорядку за законодавством України;
- сформулювати науково обґрунтовані пропозиції щодо вдосконалення кримінального законодавства України та практики його застосування у сфері протидії посяганням на міжнародний правопорядок.

Об'єкт дослідження – суспільні відносини, що виникають у сфері забезпечення кримінально-правової охорони миру, безпеки людства та міжнародного правопорядку за кримінальним законодавством України.

Предмет дослідження – кримінально-правове забезпечення охорони міжнародного правопорядку за Кримінальним кодексом України.

Методи дослідження. Для досягнення визначених мети і завдань у дисертації використано сукупність загальнотеоретичних і спеціально-наукових методів. Методологічне підґрунтя дисертаційного дослідження становить *діалектичний метод*, використання якого дало змогу розглядати кримінально-правове забезпечення охорони міжнародного правопорядку як складне правове та соціальне явище (розділи 1–3). *Формально-юридичний (догматичний) метод* став основою вивчення положень нормативно-правових актів національного права, а міжнародного гуманітарного права (розділи 2 та 3). *Логіко-семантичний*

метод дозволив всебічно розглянути термінологічний апарат кримінального права та міжнародного гуманітарного права при дослідженні співвідношення міжнародного правопорядку у кримінально-правовому та міжнародно-правовому розумінні (підрозділ 1.1). *Структурний та функціональний методи* стали інструментами характеристики правової природи кримінальних правопорушень проти міжнародного правопорядку та соціальної обумовленості їх криміналізації (підрозділи 1.2, 2.1). *Системний метод* використано для виокремлення та характеристики системи кримінальних правопорушень проти міжнародного правопорядку (підрозділ 1.2) та характеристики ознак складів кримінальних правопорушень проти міжнародного правопорядку (підрозділи 3.2, 3.3). *Методи моделювання* мають в основі пропозиції щодо вдосконалення окремих норм КК України (підрозділи 3.2, 3.3).

Нормативну базу дослідження становлять Конституція України, Кримінальний кодекс України, інші акти національного законодавства, що визначають засади кримінально-правової охорони міжнародного правопорядку, а також норми міжнародного гуманітарного права та міжнародного кримінального права. Особливе значення для дослідження мають положення міжнародних договорів України, які встановлюють заборону агресії, визначають правила ведення збройних конфліктів, закріплюють гарантії захисту цивільного населення, військовополонених, осіб, які користуються міжнародним захистом, а також передбачають обов'язок держав криміналізувати найбільш небезпечні посягання на міжнародний правопорядок. Використання зазначених нормативних джерел дало змогу визначити міжнародно-правові підстави криміналізації відповідних діянь, з'ясувати зміст бланкетних ознак складів кримінальних правопорушень, передбачених КК України, та оцінити ступінь узгодженості національного кримінального законодавства з міжнародними стандартами.

Емпіричну базу дослідження становлять статистичні відомості щодо стану, динаміки та структури кримінальних правопорушень проти міжнародного правопорядку, зокрема дані офіційної кримінально-правової та судової статистики, а також матеріали правозастосовної практики. Окрему групу емпіричних джерел становлять рішення міжнародних кримінальних трибуналів та міжнародних судових інституцій, у яких сформульовано підходи до тлумачення ознак міжнародних злочинів, контекстуальних обставин їх вчинення, об'єктивних і суб'єктивних елементів складів таких діянь. Використання зазначених матеріалів дало змогу виявити особливості кримінально-правової оцінки посягань на міжнародний правопорядок, простежити тенденції їх правозастосування та обґрунтувати пропозиції щодо вдосконалення відповідних положень КК України.

Наукова новизна отриманих результатів полягає в тому, що в дисертації здійснено комплексне кримінально-правове дослідження забезпечення охорони міжнародного правопорядку за Кримінальним кодексом України з урахуванням

міжнародно-правових стандартів, сучасного стану кримінального законодавства України та викликів, зумовлених російсько-українською війною. У результаті проведеного дослідження сформульовано низку положень, висновків і пропозицій, що мають наукову новизну, зокрема:

уперше:

– визначено кримінально-правовий зміст міжнародних стандартів охорони міжнародного правопорядку як мінімально необхідного рівня криміналізації суспільно небезпечних діянь, передбаченого міжнародно-правовими актами. Обґрунтовано, що універсальні міжнародні договори формують базову модель кримінально-правової заборони, тоді як її деталізація, розширення або адаптація до термінології національного кримінального законодавства є проявом суверенного розсуду законодавця за умови, що такі зміни не звужують зміст міжнародно-правового зобов'язання та не суперечать його меті;

– запропоновано авторську класифікацію суспільних відносин, на які посягають кримінальні правопорушення проти міжнародного правопорядку, залежно від міжнародно-правових засад, що становлять основу їх кримінально-правової охорони: 1) суспільні відносини, пов'язані із забезпеченням міжнародного миру, заборонаю застосування сили чи погрози силою, обов'язком мирного розв'язання міжнародних спорів, а також безпекою дипломатичного та міждержавного спілкування, включно з безпекою осіб та установ, які користуються міжнародним захистом (статті 436, 436², 437, 443, 444 КК України); 2) суспільні відносини, що виникають з огляду на необхідність дотримання принципів сумлінного виконання міжнародних зобов'язань та мирного співробітництва держав (статті 438, 439, 440, 441, 445, 446, 447 КК України); 3) суспільні відносини, зумовлені принципами рівноправності, самовизначення народів і націй, заборони тоталітарних практик, геноциду та злочинів проти людяності як посягань на фундаментальні гуманітарні й ціннісні засади міжнародного правопорядку (статті 436¹, 442, 442¹ КК України);

удосконалено:

– науковий підхід до оцінки співвідношення міжнародно-правових заборон і способів їх закріплення у КК України. Аргументовано, що термінологічні відмінності між нормами КК України та відповідними міжнародно-правовими актами не свідчать про невідповідність міжнародним стандартам, якщо збережено змістове ядро міжнародно-правової заборони. Обґрунтовано допустимість використання бланкетних конструкцій, зокрема у ст. 438 КК України, а також додаткових суб'єктивних ознак, зокрема спеціальної мети у статтях 443, 444 КК України, як засобів адаптації міжнародно-правових положень до системи національного кримінального права;

– наукові підходи до визначення системи міжнародних стандартів кримінально-правової охорони міжнародного правопорядку. Обґрунтовано, що статус таких стандартів мають насамперед універсальні багатосторонні міжнародні договори, які встановлюють чіткі, загальновизнані та юридично

обов'язкові для держав зобов'язання щодо криміналізації відповідних діянь. Доведено некоректність автоматичного віднесення до міжнародних стандартів актів «м'якого права», які не створюють безпосередніх кримінально-правових зобов'язань для держав, а також двосторонніх міждержавних угод, що відображають локальний компроміс сторін і не мають ознаки універсальності. Водночас акти «м'якого права» можуть враховуватися як допоміжні орієнтири для тлумачення змісту міжнародних зобов'язань та визначення напрямів розвитку кримінального законодавства;

– науковий підхід до розуміння юридичної природи та структури суб'єктивних ознак кримінальних правопорушень проти міжнародного правопорядку. Обґрунтовано, що особливості суб'єкта і суб'єктивної сторони відповідних складів кримінальних правопорушень визначаються змістом охоронюваних суспільних відносин, їх міжнародно-правовою значущістю, контекстуальними ознаками вчинення діяння та ступенем вразливості міжнародного правопорядку перед відповідними посяганнями;

дістали подальшого розвитку:

– положення про розмежування кримінальних правопорушень проти міжнародного правопорядку та загальнокримінальних деліктів з іноземним елементом. Обґрунтовано, що наявність у складі кримінального правопорушення ознак, пов'язаних з іноземною державою, її символами, судами чи іншими зовнішніми атрибутами, сама по собі не свідчить про посягання на міжнародний правопорядок. Доведено, що публічна наруга над офіційно встановленим або піднятим прапором чи гербом іноземної держави (ч. 2 ст. 338 КК України), а також незаконне підняття Державного Прапора України на річковому або морському судні (ст. 339 КК України) мають переважно внутрішньодержавну кримінально-правову природу, оскільки спрямовані на охорону авторитету державної символіки, порядку її використання та поваги до держави, а не безпосередньо міжнародного правопорядку;

– положення про взаємозв'язок ідеологічно-інформаційних кримінальних правопорушень із засадами сучасного міжнародного правопорядку. Доведено, що соціальна обумовленість криміналізації пропаганди комуністичного та націонал-соціалістичного (нацистського) тоталітарних режимів, а також використання їх символіки (ст. 436¹ КК України), виправдовування, визнання правомірною, заперечення збройної агресії Російської Федерації проти України та глорифікації її учасників (ст. 436² КК України) не обмежується потребами захисту національної безпеки України, а пов'язана також з необхідністю кримінально-правової охорони міжнародного правопорядку, заснованого на забороні агресії, недопущенні відродження тоталітарних практик, повазі до прав людини, суверенітету та територіальної цілісності держав;

– положення про нетотожність міжнародного правопорядку у глобально-публічному та національному кримінально-правовому вимірах. Обґрунтовано, що у першому випадку йдеться переважно про міжнародно-правову

відповідальність держав, тоді як у другому — про кримінальну відповідальність фізичних осіб за діяння, що посягають на засади міжнародного правопорядку. Поглиблено аргументацію щодо недоцільності дуалізму джерел кримінально-правової охорони та штучного винесення відповідних заборон у спеціальні закони поза межами КК України;

– положення про соціальну обумовленість криміналізації посягань на міжнародний правопорядок. Обґрунтовано, що міжнародно-правовий вимір, підвищена суспільна небезпечність і спрямованість таких діянь проти інтересів міжнародного співтовариства зумовлюють необхідність кримінально-правового реагування держави, у межах якого кримінальна протиправність виступає юридичним вираженням їх суспільної небезпечності;

– положення про методологічну придатність бланкетної конструкції ст. 438 КК України. Обґрунтовано, що виконання міжнародних зобов'язань України у сфері відповідальності за воєнні злочини не потребує механічного відтворення у КК України переліку діянь, передбачених ст. 8 Римського статуту МКС, за умови належного застосування ст. 438 КК України у взаємозв'язку з відповідними джерелами міжнародного гуманітарного права;

– положення про правову природу контекстуального елемента у складах воєнних злочинів, геноциду та злочинів проти людяності. Доведено, що міжнародно-правова обстановка вчинення діяння має визначальне кримінально-правове значення, оскільки зумовлює віднесення відповідного посягання до кримінальних правопорушень проти міжнародного правопорядку та дає змогу відмежувати його від суміжних загальнокримінальних кримінальних правопорушень проти життя, здоров'я, волі, гідності чи інших благ особи.

Практичне значення одержаних результатів. Викладені в дисертації висновки і пропозиції можуть бути використані у:

– *науково-дослідній діяльності* – для подальшого вивчення проблем кримінально-правової охорони міжнародного правопорядку;

– *у правотворчій діяльності* – під час напрацювання змін та доповнень до КК щодо вдосконалення підстави кримінальної відповідальності за злочини проти миру, безпеки людства та інших кримінальні правопорушення проти міжнародного правопорядку;

– *у навчальній діяльності* – під час викладання навчальних дисциплін та підготовці навчальних матеріалів (акт впровадження результатів дисертаційної роботи в діяльність Державного університету «Київський авіаційний інститут» від 24.04.2026);

– *у правозастосовній діяльності* – під час здійснення правозастосовної діяльності.

Апробація результатів дослідження. Результати дослідження доповідалися на міжнародних та всеукраїнських науково-практичних конференціях: «Актуальні проблеми сучасної юридичної науки та практики в умовах воєнного стану» (круглий стіл) (м. Київ, 7 жовтня 2024 року), «Сучасні

проблеми гуманітаристики: світоглядні і правові підходи, комунікативні та педагогічні стратегії» (XI Всеукраїнська науково-практична конференція) (м. Київ, 28 листопада 2024 року)

Публікації. Результати дослідження, сформульовані в дисертації, відображено в семи наукових публікаціях, серед яких три наукові статті – у вітчизняних виданнях, включених МОН України до переліку фахових видань України, дві наукові статті – у виданнях, які не включені до вказаного переліку, але які додатково відображають результати дисертаційного дослідження, а також двоє тез доповідей – у збірниках матеріалів науково-практичних конференцій.

Структура та обсяг дисертації. Структура дисертації визначається її метою, предметом і завданнями дослідження. Дисертація складається із переліку умовних позначень, вступу, трьох розділів, які містять сім підрозділів, висновків, списку використаних джерел та додатку. Загальний обсяг дисертації становить 251 сторінок, з яких основний текст дисертації – 205 сторінки, список використаних джерел – 34 сторінки (280 найменування), додатки на 11 сторінках.

СПИСОК ПУБЛІКАЦІЙ ЗДОБУВАЧА ЗА ТЕМОЮ ДИСЕРТАЦІЇ:

в яких опубліковані основні наукові результати дисертації:

1. Кеєр О. Ю. Правова природа та ознаки міжнародного правопорядку. *Економіка. Фінанси. Право*. 2024. № 8. С. 136–139. <https://efp.in.ua/uk/journal-article/1468> DOI: <https://doi.org/10.37634/efp.2024.8.28>

2. Кеєр О. Ю. Міжнародні стандарти кримінально-правової охорони міжнародного правопорядку. *Економіка. Фінанси. Право*. 2025. № 3. С. 97–101. <https://efp.in.ua/en/journal-article/1589> DOI: <https://doi.org/10.37634/efp.2025.3.17>

3. Кеєр О. Ю. Визначення об'єктів складів кримінальних правопорушень проти міжнародного правопорядку. *Наукові перспективи*. 2026. № 2 (68). С. 966–976. <https://perspectives.pp.ua/index.php/np/article/view/38236/38241> [https://doi.org/10.52058/2708-7530-2026-2\(68\)-966-976](https://doi.org/10.52058/2708-7530-2026-2(68)-966-976)

які додатково відображають результати дослідження

4. Кеєр О. Ю. Міжнародний правопорядок як об'єкт кримінально-правової охорони. *Часопис Київського університету права*. 2024. № 2. С. 131–133. <https://chasprava.com.ua/index.php/journal/article/view/1095/1013> DOI: <https://doi.org/10.36695/2219-5521.2.2024.26>

5. Кеєр О. Ю. Кримінально-правова охорона міжнародного порядку: сутність і зміст. *Часопис Київського університету права*. 2024/4. С. 123–129. <https://chasprava.com.ua/index.php/journal/article/view/1165> DOI: <https://doi.org/10.36695/2219-5521.4.2024.20>

які засвідчують апробацію матеріалів дисертації:

6. Кеєр О. Ю. Соціальна обумовленість кримінально-правової охорони міжнародного правопорядку. *Актуальні проблеми сучасної юридичної науки та практики в умовах воєнного стану: мат-ли кругл. столу* (м. Київ, 7 жовт. 2024 р.). Київ: Вид-во Ліра-К, 2024. С. 100–107.

7. Кеєр О. Ю. Ознаки об'єктивної сторони складів кримінальних правопорушень проти міжнародного правопорядку. *Сучасні проблеми гуманітаристики: світоглядні і правові підходи, комунікативні та педагогічні стратегії*: мат-ли XI Всеукр. наук.-практ. конфер. / редкол. Бошицький Ю. Л., Українець С. Я., Кириленко О. М., Перелигіна Р. В. Вінниця: ТВОРИ. 2024. С. 118–123.

УХВАЛЕНО:

1. Затвердити висновок про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації **КЕЄРА Олександра Юрійовича** на тему: **«Кримінально-правове забезпечення охорони міжнародного правопорядку за КК України»**.

2. Визнати, що за актуальністю, ступенем новизни, обґрунтованістю, науковою та практичною цінністю здобутих результатів дисертація **КЕЄРА Олександра Юрійовича** на тему: **«Кримінально-правове забезпечення охорони міжнародного правопорядку за КК України»**, яка подана на здобуття ступеня доктора філософії зі спеціальності 081 Право у галузі знань 08 Право, є фундаментальним науковим дослідженням з актуальних питань, характеризується єдністю змісту, містить результати, що мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення. Вищенаведене свідчить про особистий внесок здобувача у розвиток юридичної науки, зокрема кримінального права. Подане до захисту дисертаційне дослідження відповідає спеціальності 081 Право та вимогам Міністерства освіти і науки України та Кабінету Міністрів України, що встановлені до дисертацій, які подаються на здобуття ступеня доктора філософії, зокрема вимогам Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 р. № 261 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 19 травня 2023 р. № 502), Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44 із змінами, ВИМОГАМ до оформлення дисертації, затвердженим наказом Міністерства освіти і науки України від 12 січня 2017 р. № 40 із змінами.

3. Рекомендувати дисертацію **КЕЄРА Олександра Юрійовича** на тему: **«Кримінально-правове забезпечення охорони міжнародного правопорядку за КК України»** до захисту у разовій спеціалізованій вченій раді з метою присудження ступеня доктора філософії зі спеціальності 081 Право у галузі знань 08 Право.

4. Пропонується призначити до складу разової спеціалізованої вченої ради по захисту дисертації **КЕЄРА Олександра Юрійовича** на тему:

«Кримінально-правове забезпечення охорони міжнародного правопорядку а КК України» таких науковців:

Головою разової спеціалізованої вченої ради:

– **ЗАГИНЕЙ-ЗАБОЛОТЕНКО Зою Аполлінаріївну**, доктора юридичних наук, професора, завідувача відділу проблем кримінальної юстиції та кримінології Інституту держави і права імені В. М. Корецького НАН України.

Рецензентами:

– **КВАШУ Романа Сергійовича**, доктора філософії у галузі права, наукового співробітника відділу проблем кримінальної юстиції та кримінології Інституту держави і права імені В. М. Корецького НАН України;

– **ГОРБАЧОВА Дмитра Миколайовича**, кандидата юридичних наук, старшого наукового співробітника відділу проблем кримінальної юстиції та кримінології Інституту держави і права імені В. М. Корецького НАН України.

Офіційними опонентами:

– **БЕРДНІК Інну Володимирівну**, доктора юридичних наук, професора, професора кафедри правоохоронної діяльності та загально-правових дисциплін Національного університету «Чернігівська політехніка»;

– **БРОНЕВИЦЬКУ Оксану Михайлівну**, кандидата юридичних наук, доцента, доцента кафедри кримінально-правових дисциплін Навчально-наукового інституту права, психології та безпекознавства Львівського державного університету внутрішніх справ.

РЕЗУЛЬТАТИ ГОЛОСУВАННЯ щодо рекомендації до захисту дисертації **КЕЄРА Олександра Юрійовича** на тему: **«Кримінально-правове забезпечення охорони міжнародного правопорядку за КК України»** на здобуття ступеня доктора філософії зі спеціальності 081 Право у галузі знань 08 Право:

«За» – 11,

«Проти» – немає,

«Утрималися» – немає.

Головуюча на засіданні:

Завідувач відділу проблем кримінальної юстиції та кримінології
Інституту держави і права
імені В.М. Корецького НАН України,
д.ю.н., професор

З.А. ЗАГИНЕЙ-ЗАБОЛОТЕНКО

Підпис З. А. Загинея-Заболотенко засвідчую
Вчений секретар Інституту

А. Р. КРУСЯН